

Υποθετικός λόγος

Η Κύρου Ανάβασις περιγράφει τη συμμετοχή σώματος 13.000 Ελλήνων μισθοφόρων (των Μυρίων), από τη στιγμή που εντάχθηκαν στον στρατό του Κύρου και συμμετείχαν στην εκστρατεία εκείνου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη. Μετά τον θάνατο του Κύρου, το ελληνικό στράτευμα βρέθηκε ακέφαλο εν μέσω εκατοντάδων χιλιάδων εχθρών. Οι Μύριοι κατόρθωσαν μετά από πολλές κακουχίες και περιπέτειες να φτάσουν στα παράλια του Εύξεινου Πόντου.

[5.4.3] Ἐντεῦθεν λέγει ὁ Τιμησίθεος ὅτι πολέμοι εἰσιν αὐτοῖς οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα.

Καὶ ἐδόκει καλέσαι ἐκείνους, εἰ βούλοιντο ξυμμαχίαν ποιήσασθαι· καὶ πεμφθεὶς

ὁ Τιμησίθεος ἤκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας. [5.4.4] ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνῆλθον οἱ

τε τῶν Μοσσυνοίκων ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἔλεξε

Ξενοφῶν, ἠρμήνευε δὲ Τιμησίθεος· [5.4.5] ὦ ἄνδρες Μοσσύνοικοι, ἡμεῖς

βουλόμεθα διασωθῆναι πρὸς τὴν Ἑλλάδα πεζῇ· πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν·

κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὓς ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι. [5.4.6] εἰ οὖν

βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν ξυμμάχους καὶ τιμωρήσασθαι εἴ τί ποτε

ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν, καὶ τὸ λοιπὸν ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους. [5.6.7] εἰ δὲ

ἡμᾶς ἀφήσετε, σκέψασθε πόθεν αὖθις ἂν τοσαύτην δύναμιν λάβοιτε ξύμμαχον.

[5.4.8] πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἄρχων τῶν Μοσσυνοίκων ὅτι καὶ βούλοιντο

ταῦτα καὶ δέχοιντο τὴν ξυμμαχίαν.

Ξενοφῶν, Κύρου Ανάβασις Βιβλ. 5, κεφ. 4 §§3-

ἐπέκεινα: σε εκείνη την πλευρά

ἠρμήνευε: μετάφραζε

Εργασίες

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα που διδαχτήκατε.

2. Με ποια επιχειρήματα έπεισε ο Ξενοφών τους Μοσσυνοίκους να δεχτούν τη συμμαχία των Μυρίων;

3. Να κλίνετε τις πλάγιες πτώσεις των παρακάτω: *πεμφθεὶς, δύναμιν, ἄρχων*

4. Να κάνετε Χ.Α. στα: *ποιήσασθαι, συνῆλθον, βουλόμεθα, ἀκούομεν, λάβοιτε*

5. Να κάνετε συντακτική αναγνώριση στις 2^ου^οσες προτάσεις του κειμένου (είδος και συντακτική λειτουργία) στους υποθετικούς λόγους να εντοπίσετε μόνο την υπόθεση και την απόδοση).

➡ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ - Θεωρία

➤ Εισαγωγή

Οι Υποθετικές Προτάσεις εισάγονται με:

- υποθετικούς συνδέσμους *εἰ, ἐάν, ἄν, ἤν*

➤ Συντακτικός ρόλος

Οι υποθετικές προτάσεις χρησιμοποιούνται στον λόγο, όπως και στη Ν.Ε., ως επιρρηματικοί προσδιορισμοί που δηλώνουν προϋπόθεση.

➤ Είδος

Δευτερεύουσα Πρόταση η οποία εκφράζει Υπόθεση ή Απόδοσή της βρίσκεται στην πρόταση από την οποία εξαρτάται.

π.χ.: Εἰ ἀφήσεις τοὺς Θηβαίους ἄνευ μάχης, κινδυνεύσεις ὑπὸ τῆς πόλεως τὰ ἔσχατα παθεῖν

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

➤ Εκφορά – Είδη Υποθετικών Λόγων

- 1^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Πραγματικό

Υπόθεση.....: εἰ + οριστική οποιουδήποτε χρόνου

Απόδοση.....: οποιαδήποτε ἐγκλιση

π.χ. Εἰ βούλει, μένε. = *Ἄν θέλεις, μείνε*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 2^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Μη Πραγματικό

Υπόθεση.....: εἰ + οριστική ιστορικού χρόνου

Απόδοση.....: δυνητική οριστική

π.χ.: Εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότε ἂν πλεῖστον ἔλαβες. = *Ἄν ήθελες να κερδίζεις, τότε θα έπαιρνες πολλά.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 3^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Προσδοκώμενο

Υπόθεση.....: ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική

Απόδοση.....: οριστική μέλλοντα ή μελλοντική έκφραση (λ.χ.: προστακτική, δυνητική ευκτική, ευχητική ευκτική, μελλοντικός ενεστώτας – αόριστος – παρακείμενος, τελική πρόταση, ενδοιαστική πρόταση, εκφράσεις με τα -τος, -τέος ρηματικά επίθετα)

π.χ.: Ἐάν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις = *Ἄν ψάχνεις σωστά, θα βρεις (ενν.: αυτό που ζητάς)*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 4^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Αόριστη Επανάληψη στο Παρόν – Μέλλον

Υπόθεση.....: ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική

Απόδοση.....: οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος

π.χ.: Ἦν ἐγγὺς ἔλθη θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν. = *Ἄν έρθει κοντά ο θάνατος, κανείς δεν θέλει να πεθάνει.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 5^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Απλή Σκέψη

Υπόθεση.....: εἰ + ευκτική

Απόδοση.....: δυνητική ευκτική (ή οριστική)

π.χ.: Εἴ τις μὴ τρέφοιτο, οὐκ ἂν ζῶη. = *Ἄν κάποιος δεν τρεφόταν, δε θα μπορούσε να ζήσει.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 6^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Αόριστη Επανάληψη στο Παρελθόν

Υπόθεση.....: εἰ + επαναληπτική ευκτική

Απόδοση.....: οριστική παρατατικού ή δυνητικού οριστική αορίστου

π.χ.: Τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον. = *Ἄν συλλάμβαναν κάποιον από τους εχθρούς, τον σκότωναν.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ - Ασκήσεις

Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις σε υπόθεση και απόδοση, να βρείτε τον τρόπο εισαγωγής και να χαρακτηρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου.

Ἐάν τις φανερός γένηται κλέπτων ἢ λωποδυτῶν, τούτῳ θάνατός ἐστιν ἢ ζημία.

Εἰ μὲν Σωκράτης ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως (= δικαιολογημένα) ἂν ἐδόκει πονηρός εἶναι.

Ἦν ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων, εὐδοκμήσομεν (= θα απολαμβάνουμε τη γενική εκτίμηση).

Εἰ αἴσθοιτο καταλελειμμένα παιδάρια μικρὰ ἐμπόρων, ἃ πολλοὶ ἐπώλουν διὰ τὸ νομίζειν μὴ δύνασθαι ἂν τρέφειν αὐτὰ (= επειδὴ νόμιζαν ὅτι δε θα μπορούσαν να τα αναθρέψουν), ἐπεμέλετο καὶ τούτων.

Ἄλλ' εἴ τι κάγω τοῦ δέοντος σφοδρότερον εἶρηκα, μηδὲν τοῦτο λυπείτω σ' ἔτι.